

Produkcja

Cel ćwiczenia: zapoznanie się z mechanizmem produkcji (kompletacji) w systemie **Comarch ERP Optima** – zdefiniowanie receptury, przyjęcie produktu na magazyn, rozchodowanie składników.

Założenie karty ewidencyjnej dla produktu

- Z poziomu menu *Handel/ Zasoby* dodajemy nową kartę ewidencyjną:
 - **kod:** ZESTAW_ROŚLIN
 - **nr katalogowy:** ZE/0002
 - **grupa:** zestawy
 - **typ:** towar złożony
 - **nazwa:** Zestaw roślin (iglaki)
 - **stawka VAT:** 23%
 - **kategoria:** SPRZED.PRODUKCJI
 - **jednostka podstawowa:** sztuka
 - **ceny zakupu i sprzedaży nie uzupełniamy.** Pozostawiamy zaproponowany sposób wyliczania cen sprzedaży (pobrany z konfiguracji) po to, by w chwili wyprodukowania zestawu program wyliczył ceny sprzedaży w zależności od kosztu.
 - zatwierdzamy kartę ewidencyjną

Ustalenie receptury

- Edytujemy ponownie kartę ewidencyjną towaru – zakładka **[Receptury]**.

Dodajemy recepturę (przycisk Dodaj):

- **kod:** RECEPTURA_1
- **dla ilości :** 1 szt. (podawane będą składniki potrzebne do wyprodukowania jednej sztuki produktu)
- dodajemy **składniki** (lista poniżej):
 - IGLAKI_CYPRYS 1 szt.

- IGLAKI_JAŁOWIEC 2 szt.
- Zatwierdzamy kartę ewidencyjną towaru

Produkcja

- Otwieramy menu *Handel/ Inne (Magazyn)/ Kompletacja – przyjęcia produktów*
 - Dodajemy nowy dokument PWP
 - wpisujemy towar ZESTAW_ROŚLIN: 5 szt.
 - w górnej części okna widoczne są znaczniki: **pobranie** oraz **rezerwacja**, decydujące o tym, czy składniki mają być tylko zarezerwowane, czy od razu zdjęte z magazynu przed trwałym zapisaniem dokumentu PWP.
 - zapisujemy dokument na trwałe (odznaczony Bufor)
 - program wylicza koszt wyprodukowania składnika
 - Wyświetlana jest tabela z aktualnymi cenami sprzedaży. Ceny wyliczone są w oparciu o wyliczony koszt oraz wartość procentową marży podaną na karcie ewidencyjnej produktu. Zatwierdzmy ją.
 - Dokument PWP pojawia się na liście:
 - ma status RWS, co oznacza, że równocześnie powstał dokument rozchodu zdejmujący składniki z magazynu
 - Produkt zostaje wprowadzony do magazynu (widoczny jest w kolumnie **Ilość** oraz **Ilość dostępna** do sprzedaży)
 - Równocześnie na liście dokumentów rozchodu składników (menu *Magazyn/ Kompletacja – Rozchody składników*) pojawił się dokument RWS:
 - dokument nie jest edytowalny
 - na podstawie dokumentu zostały zdjęte składniki zgodnie z określoną recepturą: 5 szt. składnika IGLAKI_CYPRYS oraz 10 szt. składnika IGLAKI_JAŁOWIEC (5 x 2 szt.)
-

Magazyn – konwersja kilku dokumentów WZ do Faktury Sprzedaży

Cel ćwiczenia: utworzenie Faktury Sprzedaży na podstawie kilku dokumentów WZ.

Istnieje możliwość przekształcenia kilku dokumentów WZ do jednej FA. Wydania Zewnętrzne muszą: dotyczyć jednego Kontrahenta, być wyliczane wg tego samego algorytmu netto/brutto, mieć taką samą kategorię, być wystawione w tej samej walucie.

Lista dokumentów WZ jest dostępna z poziomu menu *Handel/Wydania Zewnętrzne*. Na liście znajdują się już dokumenty WZ skojarzone z fakturami wystawionymi we wcześniejszych ćwiczeniach.

- Wystawiamy pierwszy dokument WZ:
 - kontrahent: MARIZA
 - towary:
 - CYKLAMEN 20 szt. w cenie 7.20 zł
 - IGLAKI_JAŁOWIEC 10 szt. w cenie 3.36 zł
 - wartość brutto WZ 218.45 zł
 - zatwierdzamy dokument na trwałe (parametr FA, odpowiedzialny za automatyczne tworzenie faktury również powinien być odznaczony)
 - towar zostaje zdjęty z magazynu
 - w module *Kasa/Bank* nie powstaje żadna płatność
- Wystawiamy drugi dokument WZ:
 - kontrahent: MARIZA
 - towary: CYKLAMEN 30 szt. w cenie 7.20 zł
 - wartość brutto WZ 265.68 zł
 - zatwierdzamy dokument na trwałe (parametr FA, odpowiedzialny za automatyczne tworzenie faktury

- również powinien być odznaczony)
- towar zostaje zdjęty z magazynu
- w module *Kasa/Bank* nie powstaje żadna płatność
- Konwertujemy dokumenty WZ do Faktury Sprzedaży:
 - na liście zaznaczamy obydwa dokumenty WZ
 - wciskamy przycisk **FS**, który spowoduje przekonwertowanie zaznaczonych dokumentów WZ do jednej Faktury Sprzedaży.
- Na monitorze pojawia się formularz utworzonej faktury. Należy pamiętać, że jest ona już zapisana do bufora:
 - większość informacji nie jest edytowalna (nie można zmienić np. informacji o kontrahencie czy towarach).
 - towary zostały przepisane z dokumentów WZ (towar CYKLAMEN, który występował na obu dokumentach w tej samej cenie został zagregowany do jednej pozycji).
 - zmienić można formę płatności i termin (proponowana jest forma przelew z terminem 10 dni, przypisana na karcie kontrahenta). Również z poziomu zakładki [**Płatności**] można rozbić płatność na kilka części.
 - zapisujemy fakturę na trwałe (nie do bufora).
 - parametr WZ nie jest aktywny – świadczy to, że faktura powstała na podstawie wystawionych wcześniej dokumentów WZ (więc nie można utworzyć wydania po drugi raz).
 - w module *Kasa/Bank* powstaje płatność związana z fakturą (w tym wypadku jest to planowana wpłata w preliminarzu w rejestrze PK0).
 - w magazynie nie nastąpiły żadne zmiany – towar został wcześniej wydany na podstawie dokumentów WZ.
 - dokumenty WZ na liście otrzymują status **FA**, co oznacza, że zostały skojarzone z Fakturą Sprzedaży.

Handel – od rezerwacji do wydania towaru

Cel ćwiczenia: sprzedaż towaru wg schematu rezerwacja towaru przez odbiorcę → wystawienie Faktury Sprzedaży → wydanie towaru z magazynu

Kontrahent rezerwuje towar:

- Z poziomu menu *Handel/ Rezerwacje Odbiorcy* otwieramy listę rezerwacji (jest pusta). Dodajemy nową rezerwację.
- Na nowym formularzu uzupełniamy informacje:
 - kontrahent: GALERIA
 - towar: CYKLAMEN 30 szt. w cenie 7.28 zł (cena hurtowa 3 pomniejszona o 3% upustu standardowego)
- Zatwierdzamy rezerwację (na trwałe)
- W Kasie/Banku na razie nie jest jeszcze widoczna żadna płatność.
- Zwróćmy teraz uwagę, jakie ma to konsekwencje w magazynie (menu *Handel/ Zasoby*):
 - przed wystawieniem rezerwacji w magazynie było 130 szt. towaru. Była to również ilość towaru dostępna do sprzedaży;
 - po zatwierdzeniu rezerwacji **ilość** w magazynie to nadal 130 szt., ale pojawiła się ilość **zarezerwowana** 30 szt., a **ilość dostępna** do sprzedaży wynosi już tylko 100 szt. ($130 - 30 = 100$).

Kontrahent kupuje towar (rezerwację przekształcamy do Faktury Sprzedaży):

- Na liście rezerwacji zaznaczamy dokument R0/1/2013.

- Wciskamy przycisk **FS**. Program przeprowadza konwersję rezerwacji do dokumentu Faktury Sprzedaży. Po zakończeniu konwersji wyświetlony zostanie formularz faktury, na który przepisane zostały wszystkie informacje z rezerwacji. Dodatkowo z karty kontrahenta pobrana została informacja o formie i terminie płatności (przelew z terminem 10 dni). Faktura jest edytowalna (można wprowadzać na niej zmiany).
- W zależności od modyfikacji dokonanych na formularzu, po zatwierdzeniu faktury rezerwacja otrzyma status:
 - Zrealizowano – wszystkie pozycje z rezerwacji zostały przeniesione na fakturę z niezmienną ilością, nie ma możliwości dalszej realizacji rezerwacji,
 - W realizacji – dokonano częściowej realizacji rezerwacji poprzez modyfikację pozycji na fakturze, istnieje możliwość dalszej realizacji rezerwacji lub jej zamknięcia,
 - Zamknięto – dokument rezerwacji został zamknięty, nie ma możliwości dalszej realizacji rezerwacji.
- Na liście faktur pojawia się nowa Faktura Sprzedaży.
 - faktura jest w buforze (na liście widoczna w kolorze zielonym)
 - faktura ma status R0, co oznacza, że powstała na podstawie rezerwacji.
- Towar nadal nie został zdjęty z magazynu, jest zarezerwowany
- Zatwierdzamy fakturę na trwałe, z **odznaczonym** parametrem **WZ** – program nie tworzy automatycznie dokumentu WZ, czyli towar nie zostaje jeszcze wydany z magazynu:
 - towar nadal nie został zdjęty z magazynu (jest zarezerwowany)
 - w Preliminarzu płatności, w rejestrze PK0, pojawiła się już planowana płatność na kwotę 268.63 zł

Kontrahent pobiera towar z magazynu (tworzymy dokument WZ):

- Na liście faktur zaznaczamy dokument, który przed chwilą powstał na podstawie R0.
- Wciskamy przycisk **WZ**. Na podstawie danych z faktury tworzony jest dokument WZ. Po zakończeniu konwersji informuje o tym odpowiednim komunikatem.
- Faktura otrzymuje na liście status **WZ**, co oznacza, że ten dokument został już przekonwertowany i ponowna konwersja nie będzie możliwa.
- Na liście dokumentów WZ (menu *Handel/ Wydania Zewnętrzne*) pojawia się nowy dokument WZ.
 - WZ jest w zatwierdzony na stałe (nie można w nim wprowadzać zmian)
 - WZ ma status FA, co oznacza, że jest już skojarzony z Fakturą Sprzedaży
- Na formularz WZ przepisane zostały wszystkie informacje z Faktury Sprzedaży.
- W magazynie towar został zdjęty z magazynu – zarówno **ilość** w magazynie jak i **ilość dostępna** do sprzedaży wynosi 100 szt. Znikła rezerwacja.
- Dokument WZ nie jest widoczny w module *Kasa/Bank* (płatność powstała wcześniej na podstawie Faktury Sprzedaży).

Kontrahent wpłaca zaliczkę, pobiera towar z magazynu w dwóch ratach:

- Na liście rezerwacji tworzymy dokument R0/2/2013. Na formularzu uzupełniamy informacje:
 - Kontrahent: TWÓJ OGRÓD
 - Towar: Jabłonie, 20 szt.
- Zatwierdzamy na trwałe dokument R0.
- Wciskamy przycisk **FPF**. Program przeprowadza konwersję Rezerwacji Odbiorcy do dokumentu Faktury Pro Forma. Po zakończeniu konwersji wyświetlony zostanie formularz FPF, na który przepisane zostaną wszystkie informacje z R0. Dokument FPF jest edytowalny wyłącznie pod względem daty wystawienia, numeru, terminu, cen i rabatów – nie

można zmienić listy pozycji, ich ilości i Kontrahenta. FPF otrzymała status **R0**.

- Do FPF wystawiamy Fakturę Zaliczkową. Schemat wystawiania Faktury Zaliczkowej został opisany w artykule [Faktury zaliczkowe](#).
- Klient pobiera pierwszą partię towaru z magazynu – 12 szt. towaru JABŁONIE. Na liście FPF zaznaczamy dokument FPF/2/2013. Wciskamy przycisk **WZ**. Program przeprowadza konwersję FPF do dokumentu Wydania Zewnętrznego. Na WZ w polu *Ilość* dla towaru JABŁONIE wpisujemy 12 szt. Po zapisie WZ – 12 szt. towaru JABŁONIE zostało zdjętych z magazynu. Dokument FPF/2/2013 otrzymał status WZ, natomiast R0/2/2013 otrzymało status *W realizacji*.
- Następnie dla Klienta generujemy Fakturę Sprzedaży na towar, który został przez niego pobrany dokumentem WZ. Na liście FPF zaznaczamy FPF/2/2013. Wciskamy przycisk **FS**. Na FA program automatycznie podpowie 12 szt. towaru JABŁONIE. Na zakładce [**Płatności**] dokumentu FA widoczna jest wpłacona wcześniej przez Klienta zaliczka. W tabeli związanej z zaliczką zostawiamy opcję „Użyj – TAK” oraz maksymalną kwotę pochodzącą z zaliczki. Wartość częściowej Faktury Sprzedaży została pomniejszona o wprowadzoną wcześniej zaliczkę (szczegółowy schemat wystawiania Faktury Sprzedaży do FPF opisany jest w artykule [Faktury zaliczkowe](#)). Dokument FA jest powiązany z wystawionym wcześniej dokumentem WZ.
- Po upływie 14 dni Klient odbiera pozostałą część towaru – 8 szt. towaru JABŁONIE. Należy wygenerować dokumenty WZ oraz FA analogicznie jak w punktach 4, 5. Po wykonaniu tej operacji R0 otrzyma status *Zrealizowane* (wszystkie pozycje z rezerwacji zostaną przeniesione na Faktury Sprzedaży – nie będzie możliwości dalszej realizacji rezerwacji).

Konfiguracja modułu Comarch ERP Optima Handel

Cel ćwiczenia: przygotowanie systemu do pracy z modułem *Handel*

- Otwieramy Konfigurację: gałąź *Firma/ Magazyn/ Parametry*
 - Ustawiamy parametry:
 - Naliczanie kosztu własnego sprzedaży wg metody: FIFO.
 - Symulacja wartości zakupu: wg ostatniej ceny zakupu. Do czasu zdjęcia towaru z magazynu (np. utworzenia WZ do Faktury Sprzedaży) nie są znane informacje o koszcie rzeczywistym, więc program będzie go symulował na podstawie ostatniej ceny zakupu zapisanej na karcie towaru.
 - Otwieramy gałąź *Firma/ Magazyn/ Inicjacja dokumentu*. Ustawienia parametrów pozostawiamy bez zmian: dodawane dokumenty będą zawsze proponowane do zapisu w buforze (z możliwością późniejszej edycji lub usunięcia), a w przypadku Faktur Sprzedaży oraz Paragonów towar będzie rezerwowany (pomniejszenie ilości w magazynie nastąpi dopiero po utworzeniu dokumentu WZ)
 - Pozostałe parametry pozostawiamy bez zmian.
 - Zatwierdzamy ustawienia.
 - Zamykamy konfigurację.
-

Konfiguracja bazy danych

Cel ćwiczenia: skonfigurowanie bazy danych przy wykorzystaniu Kreatora widocznego przy pierwszym uruchomieniu programu.

- Konfigurowana będzie **Sprzedaż** (pozostałe opcje odznaczamy).
- Dane firmy :
 - **Nazwa:** Przedsiębiorstwo Handlowe NOVA;
 - **NIP:** 677-202-14-71;
 - **REGON:** 350058706;
 - **Adres:** ul. Zaczarowane Koło 89, 31-589 Kraków;
 - **Przedstawiciel:** Aleksander Olsza.
- Kasa/Bank:
 - **bank:** PKO I O./KRAKÓW;
 - **numer rachunku:** 11-10202892-3174938596430953;
 - na podstawie tych informacji program:
 - dopisuje bank PKO do listy;
 - zakłada rejestr bankowy;
 - formę płatności przelew wiąże z założonym rejestrem.
- Sprzedaż:
 - **metoda rozliczenia:** FIFO;
 - **Faktury walutowe:** zaznaczone;
 - **Intrastat:** zaznaczone;
 - **Opakowania:** zaznaczone.

(w materiałach są przygotowane ćwiczenia obejmujące tematykę dokumentów walutowych, deklaracji Intrastat oraz opakowań zwrotnych)

- Zatwierdzamy wprowadzone informacje.
-

Zapisy kasowe/bankowe

Cel ćwiczenia: wprowadzenie zapisu kasowego do raportu.

Wprowadzamy pierwsze zapisy do raportu. W tym celu otwieramy menu wybieramy *Kasa/Bank/ Zapisy kasowe/bankowe*. Następnie wybieramy rejestr: BPH i raport RKB/000001/2010/BPH. Pojawia się lista zapisów z wskazanego raportu. W naszym przypadku jest pusta. Przycisk z plusem pozwala dodać pierwszy zapis.

Założmy, że otrzymaliśmy wyciąg bankowy, na którym potwierdzone są dwie operacje: przelew na nasze konto od kontrahenta ALOZA na kwotę 3450 zł oraz przelew z naszego konta dla kontrahenta ELEKTROWNIA na kwotę 1300 zł.

- Przelew na nasze konto. Wypełniamy kolejne pola:
 - **Dokument:** KP (bo tak mamy zdefiniowane operacje przychodu)
 - **Data:** bieżąca
 - **Kwota:** 3450
 - **Operacja:** przelew na konto
 - **Kontrahent:** ALOZA (można wpisać z klawiatury)
 - **Bank:** automatycznie wypełnia się bank i numer rachunku kontrahenta
 - **Kategoria:** program proponuje kategorię związaną z kontrahentem.
 - **Status:** pozostawiamy Nie rozliczono (Rozliczenie nastąpi dopiero wówczas, gdy skojarzymy wprowadzany przychód z transakcją z kontrahentem. Np. z Fakturą Sprzedaży dla ALOZA).
 - zatwierdzamy formularz
- Przelew z naszego konta. Wypełniamy kolejne pola:
 - **Dokument:** KW (bo tak mamy zdefiniowane operacje rozchodu)
 - **Data:** bieżąca
 - **Kwota:** 1300

- **Operacja:** przelew z konta
 - **Kontrahent:** ELEKTROWNIA (można wpisać z klawiatury)
 - **Bank:** automatycznie wypełnia się bank i numer rachunku kontrahenta
 - **Kategoria:** program proponuje kategorię związaną z kontrahentem.
 - **Status:** pozostawiamy Nie rozliczono (Rozliczenie nastąpi dopiero wówczas, gdy skojarzymy wprowadzany przychód z transakcją – np. z Fakturą Zakupu od ELEKTROWNIA).
 - zatwierdzamy formularz
-

Planowane płaćności – zdarzenie w preliminarzu płaćności

Cel ćwiczania: zarejestrowanie planowanej płaćności w preliminarzu płaćności.

- Otwieramy Preliminarz płaćności (menu *Kasa/Bank*). Dodanie nowego zdarzenia jest możliwe jedynie po wybraniu określonego rejestru (w dole okna w polu **Rejestr** wybieramy BPH)
- Dodajemy nowe zdarzenie:
 - dokument: KP
 - forma: przelew_BPH
 - kwota: 3450

- stan: do realizacji
- kontrahent: ALOZA (dane bankowe oraz kategoria wypełniane są automatycznie na podstawie danych z karty kontrahenta)
- Zatwierdzamy zdarzenie, które staje się planowaną wpłatą.